

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Praxis Beneficiorvm D. Petri Rebvffi Montispessvlani
Ivrvvm Doct. Ac Comitiss, Ivrisqve Pontificii Ordinarii
Professoris Paris. & ibidem in supremo Senatu Causarum
Patroni**

Rebuffi, Pierre

Coloniae, 1610

De reformatione & correctione Bullæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63686](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63686)

tantum suspectum, ideo illi non esse credendum, donec consulatur Princeps, arg. l. Ex facto. ff. de vulgar.

Suspectum in parte omnino reuocatur. 20 Et si fuerit suspectum in parte, in totum erit suspectum, quia non præsumitur sic à Cancellaria emanasse, ut est in integra. d. c. Ad audientiam. & gl. in cap. Apostolice. 35. q. 9. & quia fides scripturæ est indiuisibilis. l. in hoc. ff. fami. ercisc. [& suspecto rescripto non creditur. l. si. de fide. instrumen. 6. nec debet quis parere rescripto suspecto, & impetrans puniri falsi potest. vt docet. c. porrecta. de consir. viil. & ibi Pan. in 2. nor. & plenè de Ripa in c. 2. nu. 33. & seq. de rescr.

21 Licet alias consideranda essent capita separata, per c. si eo tempore, de rescr. in 6. & Fel. & Dec. in d. c. Ad audientiam, quicquid doct. in contrarium asserat: quia si vitium respiciat totam bullam, erit tota nulla, si partem, illa tantum pars diuisibilis. per d. c. si eo tempore.

Bulle imperfectæ non creditur. 22 Non opponitur etiam, quod bulla est imperfecta, ideo non est valida, nec proprie bulla vocari potest, sicut testamentum illud proprie non dicitur quod iure perfectum non est: sed abusuue testamenta ea quoque vocamus, quæ falsa sunt, vel iniusta, aut irrita, vel rupta. l. 2. §. 1. ff. quem admodum. test. aper. l. Polla. in fi. c. de his quibus vt indig. l. si. quem ad. testam. aper. Alex. conf. 215. Vitis probatio. in prim. vol. 2.

23 Nec olim imperfecta dicebatur, si litera prima proprii nominis impetrantis tantum apponebatur, secus in cognomine. c. cum. M. de const. cap. Cum dilecta. de rescr. quia ad impetramentum spectat declarare rescriptum ambiguum. ca. pastoralis. in fi. de rescr. c. 2. illo. tit. 6.

Nomen impetrantis extensè scribendum. 24 Hodie vero de consuetudine & stylo curiæ Romanæ nomen impetrantis scribitur extensè: vt docent Imol. & Fel. in cap. cum accessissent. col. 1. de consti. & multo fortius cognomen: nec valeret rescriptum, si vnatantum litera nominis, vel cognominis esset conscripta, & hoc sine transcripto non euitaretur: vt si in bulla diceretur, tibi P. Rebuffo conferimus: quia nomen Petrus extensè scribendum est, sicut cognomen, alias bulla non valet.

25 Et si Papa decernat irritum & inane ex nunc, quod factum fuerit, intelligitur ex nunc, id est ex hoc tempore, quo literæ erunt perfectæ, & expeditæ, non inceptæ, vel imperfectæ: quia factæ non censentur, quando sunt imperfectæ. l. pen. c. de his quibus vt indig. Staphi. in tract. de literis gratiæ. in princ. vers. & tenendo. fol. 4.

26 Decimò opponi potest contra bullam, si non fuerit data apposita. vt in fi. Sexis Decret. apparet in l. Generali, de tabula. lib. 10. l. si qua. c. de diuer. rescrip. & hoc euitaretur rescribendo bullam, & dicunt Romani eam rescribendam.

27 Vndecimò apponi potest stylum cancellariæ omisum, vel immutatum. & stylus cancellariæ non seruatus facit literas suspectas de falsitate. c. quam graui. de crim. falsi. vnde potest tunc iudex se informare à pragmaticis de illo stylo, per text. & ibi Bar. in l. 3. in fi. ff. de testib. plenè scripti in tract. de consuet. art. 2. gl. 13. nu. 52. & nu. 32.

28 Vltimò opponi potest contra bullam acceleratio temporis: vt si hodie prima lunij quis moriatur Paris. & cras Romæ impetretur beneficium à Papa, illa impetratio non valebit: quia non est verisimile impetramentum ita celeri gressu adire potuisse Papam: & ita est in reg. cancella. 28. Innoc. 8. quæ hodie est adhuc à Iulio Papa 3. approbata: & quia est in iudiciis frequens, ideo eam cum aliqua elucidatione inferius subiiciam, declarata prius bullæ reformatione.

29 Alia quibus impugnentur rescripta, scripsi in tract. rescript. q. 12. in 2. tomo. const. reg. & multa poterit lector elicere ex declaratione prouisionis, quam superius conscripsimus, & in tract. nom. q. 22. & seqq. hinc alia multa adderem, quæ ne præbeam materiam cauilladi sycophantis quibusdam, missa faciam.

De reformatione & correctione bullæ.

Interdum opposita contrabullam euitari possunt, si fortè bulla corrigatur, & emendetur, & vt Romani dicunt, reformetur.

reformatur: ideo de ista reformatione dicendum est. Primò iustam esse hanc correctionem certum est fundatam, eò quòd magnæ sapientiæ est reuocare, quod malè egeris. c. Magnæ. 22. q. 4. & dicitur officialibus Rom. si contra formam & ordinem tanquam homines excessistis, nos pudeat vos errorem vestrum corrigere, qui positi estis, vt aliorum corrigatis errores. c. quatuor primo, de accus.

Transcribende sunt literæ, quæ do non sunt bene expedite. nec secundum signaturam.

2 Quando reformatæ sint literæ, seu transcribendæ: Resp. quando per præoccupationem vel aliàs minus bene expedita reperiuntur: vt docet Papa Iulius 3. in regul. cancell. 28. & quando non sunt conceptæ iuxta signaturam, sicut quando instrumentum non respondet protocollo. §. 1. in auct. de iudic. col. 4. doct. in l. contractus. C. de fide instrum.

3 Vnde si impetrans dicat in signatura se pati defectum ætatis, vel natalium, & postea hoc in bulla omittatur, bulla erit reformatanda, & rescribenda, nisi in casu, quando purgatum erat vitium, vt pote adueniente ætate, aut contractu matrimonio: vt scripsi in materia dispensationum infra, & vide multa de errore corrigendo per notarium, per Bar. & Dec. in l. si librarius. ff. de regul. iuris. quæ poterunt seruari ad bullæ correctionem.

A quibus debet bulla reformari.

4 A quibus reformatæ sint: respondetur ab officialibus curiæ Romanæ, ad hoc præfatis: vt habetur in d. reg. cance. Iulii 28. in fin. qui poterunt huiusmodi forma & tenores restringere, & ad formam debitam reducere: sicut dicitur de notario, qui clausulam & cætera, & alias clausulas potest addere instrumentis, & extendere secundum stylum communem illorum: vt doct. afferunt in cap. Quoniam contra, de prob. & in l. Gallus. §. idem credendum. ff. de lib. & posth. scripti in l. cæterorum. ff. de verb. sign.

Correctio bullæ quomodo fieri debeat.

5 Forma reformationis bullæ est, quando fit post bullæ productionem, oportet quòd is, qui produxit bullam correctam, producat & signaturæ sumptum: vt iudex videat, an bulla reformari potuerit & an eo modo, quo est nunc facta: & hoc est statum in ord. reg. tit. de reformatione de pra-

uisioni: ar. 8. ideo iudex debet esse doctus, aliàs ignarus quomodo poterit hæc dignoscere.

6 Vnde antequam bulla tradatur corrigenda, oportet quòd pars eam consulendam ostendat doctis, super quibus corrigi debeat & quomodo: sed quia in hac materia pauci docti reperiuntur, vt quilibet ea, quæ ex longo vsu & exercitio discere potuit, facile consequi possit, hoc voluit utilitati publicæ conscribere: tu lector boni consule: multa enim detexi, quæ non erunt grata mensulariis, omnia quæ sciunt occultantibus lucri causa.

Omnia defectus reformati debet.

7 Et si bulla sit ex pluribus causis reformatanda, si ex vna causa petam, & mihi concedatur: non poterit alius defectus tolli, & refici, nisi petitus sit: quia responsio ad interrogationem refertur. c. inter, de fid. instr. doct. in expositio. supplic. supra in fin. Ideo vterque defectus peti debet, vt corrigatur & reformatur.

8 Et in hac reformatione bullæ non requiritur partis citatio, quia inuita per te bulla quæ fieri potest, multò magis ignorante ea, & do parte absente. l. qui potest inuitis. ff. de reg. iur. l. 4. §. nocent. i. de fideicom. libera. l. Nec ignorante, de tut. & cur. dat. ab his. poterit tamen pars opponere, si signatura hoc non patiebatur: & ideo ista reformatio nõ nocet parti in eo, quòd fieri non poterat. doct. in l. Imperator, prima, ff. de statu homin. & in l. errore. C. de testam.

Correctio bullæ quæ fieri potest, multò magis ignorante ea, & do parte absente.

9 Ad hæc licet motus proprius in literis sit exprimendus. c. si motus, in fin. de pr. ob. libr. prius in re 6. tamen si prima supplicatio sit signata motu proprio, & deinde fiat reformatio non exprillius, quæ signetur per concessum, vt petitur, vel simpliciter: intelligetur hæc secunda concessio etiam motu proprio, licet non fuerit expressum: quia fit relatio ad primam, secundum quam vltima intelligitur. l. asse. toto. ff. de her. inst. l. ait prætor. §. unde re iudic. & sic limitatur. d. cap. si motu proprio.

Motus proprius in literis sit exprimendus.

10 Et ista bulla expedietur motu proprio, se ad primam referens signaturam, vide reg. cancel. 42. vbi hoc exprimitur.

Literæ ad vacatura & ad vacantia reformatæ.

11 Quæ literæ sint corrigendæ, & reformatandæ: Resp. literæ tam gratiæ quàm iu-

stitit, quando non sunt secundum formam & stylum curiæ conceptæ, & literæ gratiæ tam ad vacaturam, quam ad vacantiam: unde sapius consului mandatum de prouidendo transcribendum, in quo erant clausulæ quæ non debent apponi ex forma foliæ regni Franciæ, posita in concord. in forma mandat. unde cum quoddam mandatum haberet clausulam, quod duxerit acceptandum, dixi esse transcribendum, & illam clausulam expungendam: alioquin mandatum non valebit.

Cautela pro pensio- ne interpo- sita sine consensu.
12 Item sicut in beneficialibus non datur confirmatio, ita nec in pensionibus: sed si is, qui imposuit pensionem coram legato mortuus fuerit, & sic non possit nunc consentire, cautela erit, quod fiat coram Papa bullæ reformatio, attentio quod interuenit consensus illius, qui tunc soluere pensionem tenebatur: & quod literæ expediantur sine nouo consensu, cū derogatione regulæ de consensu, quæ est Innoc. 8. n. 43. & repetita à Iulio 3. Non negotamen electionum confirmationes fieri posse ab his, ad quos de iure spectat: *vt c. si. cum siml. de elect. lib. 6.*

13 Alios casus in quibus bulla sit transcribenda, scripsi in præcedente questione, quæ contra bullam opponi possint, & ubicunque non est secundum signaturam concepta, & est in ea aliquis defectus, tunc rectè transcribi cura, antequam inchoatus sit processus, vel postea si liceat: sed facilius est ante.

Nomina- tiones qua- do corrigi possunt.
14 De nominationibus corrigendis idè dici posset, vt quando secundum stylum non sunt conceptæ, corrigi possint: & si error appareat, aliàs regulariter non: vt docui in tract. nominato. q. 9. num. 6. superest vt regulam cancella. explicemus, quam subiicio.

Ista regula est recepta & in curi- is parla- mentorum registrata, & lex regi effecta.
Regula cancella. de verisimili noticia, cum suis scholiis. Item voluit & ordinauit.

GLOSSA PRIMA.

Ista regula secundum numerum regulæ cancellariæ est 28. Innoc. 8. & est utilis,

fuitq; recepta & registrata in Parlamento Paris. anno 1493. die 20. Nouembris. & vbiq; in regno Franciæ recepta & in forensi iudicio ad vnguem seruatur, estque lex regni effecta, adeo quod sicut Imperator legem (vt dicunt) canonizatam & à canonibus approbatam non potest reuocare, licet eam legem ex libro tollat: *vt docet Geirard. de Peira singul. 28. pro hoc facit glos. in verb. capitali, in cap. imprimis. 2. quest. 1. & glos. in verbo, anniuersarie. Cod. de colla. donat. libr. 10.*

2 Sic nec Papa regulam incorporatam & descriptam in registris curiæ, etiam si tollat illam, nam eo casu seruabitur tanquam lex regni, non tanquam Papæ regula: hoc *asserit Bened. in repetit. ca. Raynuitus, in verb. si absque. in 2. de substatu. fidei. n. 42. & seq. de testa. scripsi in tract. nomina. q. 5. n. 15.*

3 Et qui prius eam condidit, fuit Ioan. 23. vt docet Gomes. in hac regul. estque à iuris visceribus extracta, maxime ex c. 2. de concess. preb. vbi beneficia antequam vacent non debent impetrari: & nisi vacatio peruenerit ad notitiam conferentis, vel peruenire potuerit. *c. quia. illo tit. c. 2. & 3. & illo tit. in 6. nam collatio quæ non est verisimilis, non est credibilis, nec facta creditur. l. cum de indebito. §. i. ff. de proba. l. Macuius. in princ. ff. de leg. 2. & quod longè est à verisimili, est falsitatis quædam imago. Bald. in l. i. col. 3. de seru. fugi. quem referi Feli. in ca. quia verisimile præsumptio.*

4 Verisimilitudo enim est cognata natura. Bald. in conf. 180. mortuo. col. 1. vol. 3. cōtra huius regulam non facile recipitur etiam Papæ dispensatio, tanquam contra naturam quis do recipere statuere non possit. *§. minore, de adoptio. in tur. institut. Panor. in c. debitum, 2. not. de baptis. vix potest quis facere quod quis citius veniat, quam naturæ possibile sit: & ideo derogatio huius regulæ non recipitur in hoc regno, nisi vt inferius dicam, cum naturam seu naturalia nullus mutare possit. §. sed naturalia, de iur. nar. in inst.*

5 Nec probatio contraria in hoc casu recipitur: vt in c. filii, de heret. in 6. etiam si quis contra vt vellet probare se per necromanticum & risimilem dæmonem adlatum intra vnum diem recipitur. *quia*